

Erälajiteltujen postilähetysten osoite-, kimputus- ja yksiköintiopas

1.2.2011 alkaen

Sisällysluettelo

OSOITEREKISTERIT	4
Osoiterekisterin muoto	
Osoiterekisterien huolto	
OSOITEMERKINNÄT	5
Osoitemerkinnän sijainti lehden muotoisissa lähetyksissä	
Osoitemerkintätavat aikakauslehden muotoisissa lähetyksissä	
Osoitemerkinnät kirjekuorissa	
AAKKOSLAJITTELU (ABC-järjestys)	8
Periaatteet	
ABC-järjestys	
Osoitteiden lyhentämissäännöt	
KIMPUTUSOHJEET	10
Periaatteet	
Kimpun vaatimukset	
Kimputusjärjestys osoitteellisille lähetyksille	
OHJAUSMERKINNÄT.....	11
Ohjausmerkinnät kimppulapussa	
Tuotetietojen merkintätavat kimpuissa	
Ohjausmerkinnät aikakauslehden muotoisissa lähetyksissä	
Muut kimppulaput	
• Osoitteettomien lähetysten kimppulappumallit	
• Priority- ja Economy-kirje, erälajiteltujen kimppulappumallit	
• Kimppulähetysten kimppulappumallit	
LÄHETYSTEN YKSIKÖINTI.....	16
Periaatteet	
Kuljetusyksiköiden pakkaaminen ja sidonta	
Painorajoitukset	
Yksiköintitaso 01-prosessin lähetyksille	
Yksiköintitaso 1 (19 suuntaa) 02-prosessin lähetyksille	
Yksiköintitaso 2 (10 suuntaa) 02-prosessin lähetyksille	
Yksiköintitaso 3 (2 suuntaa tai 1 suunta) 02-prosessin lähetyksille	
Kuljetusyksikön ohjauslaput	
LÄHETYSTEN POSTITTAMINEN ULKOMAILLE.....	21
Kimputtamaton lehti	
Kimputettu lehti (Ruotsi)	
Ulkomaille postitettavien lähetysten yksiköinti	
HYÖDYLLISTÄ TIETOA.....	23

Johdanto

Erälajiteltujen eli kimputettujen postilähetysten osoite-, kimputus- ja yksiköintiopas on tarkoitettu suurpostittajille sekä paino-, postitus- ja tulostustaloille auttamaan lähetyserien postitusten valmistelua.

Suurten erien postitus on yleensä kolmen osapuolen yhteinen prosessi: lähettävän asiakkaan, postituksen toteuttajan ja Itellan. Prosessi toimii kaikkien osapuolien kannalta tehokkaasti ja laadukkaasti, kun prosessin rajapinnat eri toimijoiden välillä toimivat saumattomasti yhteen.

Tässä oppaassa on esitetty suurten kirje-, lehti- ja markkinointilähetyserien osoitteistamisen, kimputtamisen ja kuljetusyksiköiden lastaamisen periaatteita ja menettelyjä mahdollisimman sujuvan postin käsittelyn kannalta.

Nämä periaatteet kirjataan tarpeen mukaan Itellan ja asiakkaiden asiakassopimukseen ja/tai Itellan ja paino- tai postitustalojen välisiin sopimuksiin.

Kotimaan osoitteellisten ja perusjakelussa jaettavien lähetysten erälajittelun voi valmistella myös Itella Lajittelupalvelun avulla. Itella Lajittelupalvelu korvaa tämän oppaan ohjeistuksen seuraavien osalta: abc-järjestys, kimputusjärjestys osoitteellisille lähetyksille, ohjausmerkintöjen sisältö aikakauslehden muotoisissa lähetyksissä, yksiköintitasot, kuljetusyksiköiden ohjauslaput.

Osoiterekisterin muoto

Suosittelava osoiterekisterijärjestelmä on selkainen, jossa lähiosoitteen eri osat viedään erillisiin kenttiin ja kullekin kentälle varataan tilaa riittävälle määrälle merkkejä.

Julkisen hallinnon suositus 106 (JHS 106) määrittelee kadun nimi -kentän pituudeksi 50 merkkiä. Useimmille osoitteille riittää kadun nimi -kentässä 30 merkkiä. Muiden kenttien osalta noudatetaan JHS 106:ta. Tällaisella rekisterillä ei synny osoitteiden lyhentämistarvetta. Lisäksi tämä käytäntö tukee osoitteiston lajitte-
lua aakkos- ja numerojärjestykseen paitsi kadun tai tien nimen, myös talon numeron sekä rappu- tai huoneistotunnisteen mukaan.

Osoiterekisterin kenttiin suositellaan seuraavia merkkimääriä:

Kadun tai tien nimi	50 merkkiä
Talon numero	13 merkkiä
Huoneiston kirjainosa	1 (4*)merkkiä
Huoneiston numero-osa	3 merkkiä
Jakokirjainosa	1 merkki

* Mikäli jakeluosoitetietoon ei sisälly portaan kirjainta tai talon numeroa ja portaan kirjainta yhdessä, lisätään asunnon numeron eteen suomenkielisessä osoitteessa lyhenne as. (asunto) ja ruotsinkielisessä osoitteessa bst. (bostad). Lyhennettä as. tai bst. ei tallenneta, jos rakennuksen osoite ja huoneisto ovat erillisinä tietoina. Tulostuksessa lyhenteet merkitään koneellisesti mainitun kohdan sääntöjen mukaan. Joissakin tietojärjestelmissä on varattu porraskirjaimelle kolme tai neljä merkkiä, jolloin as. tai bst. on tallennettu tietojärjestelmään.

Osoiterekisterien huolto

Osoitteet tulee viedä tallennusvaiheessa rekisteriin täydellisinä. Sen jälkeen osoiterekisteri vaatii huoltoa, jotta se pysyisi hyvässä kunnossa. Jo pa 15–18 % osoitteista muuttuu vuoden aikana.

Osoitteenmuutokset johtuvat monista syistä. Suurin osa muutoksista aiheutuu muuttoliikkeestä. Lisäksi kunnat muuttavat katujen nimiä ja kiinteistöjen numeroita kaavaa muuttaessaan. Osassa Suomen kuntia jatkuu edelleen haja-asutusalueiden osoitteistaminen. Itella voi yhdistää postinumeroita ”tyhjentyvillä” alueilla ja lisätä postinumeroita kasvualueilla tuotannon ohjauksen vuoksi. Taloyhtiöt voivat muuttaa huoneistonumerointia suurempien remonttien yhteydessä.

Kaikki edellä kuvatut muutokset vaikuttavat osoitteiden oikeellisuuteen. Jotta osoitteet pysyisivät ajan tasalla, niitä on huollettava. Osoitteiden huoltaminen voi tapahtua joko lähettäjän omin toimenpitein tai käyttämällä osoitteiden korjaamiseen ja huoltamiseen tarkoitettuja osoitepalveluja.

Osoitteiden huoltopalvelujen käyttötarvetta voi arvioida lähetyksen postitusrytmin perusteella. Aktiivirekistereille tarvitaan riittävän tiheää ylläpitoa tai jatkuvaa päivityspalvelua. Ylläpitorytmin on hyvä noudattaa postitusrytmiä (viikoittain ilmestyvät, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvät, kerran kuukaudessa ilmestyvät jne.).

Ylläpito- ja päivityspalvelut

Osoitteen oikeellisuuden vertailu voidaan tehdä joko Itellan osoitetietojärjestelmään tai Väestörekisterikeskuksen ylläpitämään väestötietojärjestelmään, osoitteita huoltavasta tahosta riippuen.

Itellan Tiedotuspalvelu

Postitusprosessissa osoitetta huoltavassa Itellan Tiedotuspalvelussa asiakas saa uuteen/ korjattuun osoitteeseen toimitetun postilähetyksen lisäksi halutessaan tietoonsa myös vastaanottaja-asiakkaan uuden/korjatun osoitteen.

Tiedotuspalvelu voidaan ottaa käyttöön ilman erityisiä tietoteknisiä toimenpiteitä. Lisäksi palvelua voi täydentää ylläpito- ja päivityspalveluilla.

Osoitteen perustietojen huolto

Osoiterekisteriä voidaan huoltaa myös perusosoitetiedoston, postinumerotiedoston ja näiden päivittämiseen tarkoitettujen osoitteistomuutosten avulla. Kun katu- ja postinumerot ovat kohdallaan, lähetykset pystytään ohjaamaan heti oikeaan postitoimipaikkaan.

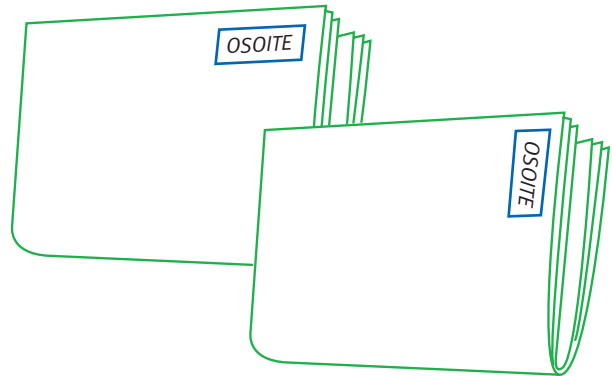
Osoitemerkinnän sijainti lehden muotoisissa lähetyksissä

Osoitemerkinnän on oltava jokaisessa lehdes-
sä samassa paikassa ja sellaisessa asennossa,
että se voidaan helposti havaita ja lukea. Osoi-
temerkintä on painettava tai kirjoitettava ko-
neellisesti joko lehteen tai siihen kiinnitettyyn

osoitelipukkeeseen. Osoitemerkinnän on löy-
dyttävä muista merkinnöistä vapaalta alueelta
siten, että kontrastiaste on 100 % (musta teksti
valkoisella pohjalla). Suositeltava kirjasinkoko
on 12 pistettä ja vähintään 10 pistettä.

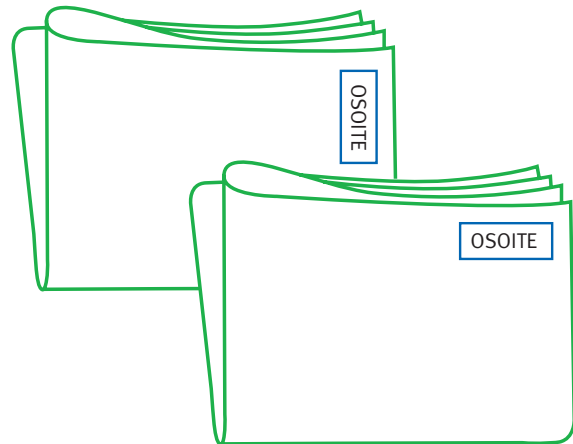
Tabloidin muotoinen lähetyks

Tabloidin eli iltapäivälehtien muotoisissa lä-
hetyksissä osoitelipuke tai osoitepainatus lai-
tetaan ETUSIVUN oikeaan yläreunaan vaa-
kasuoraan asentoon tai oikeaan marginaaliin
pystysuoraan asentoon siten, että osoite on
luettavissa sisäänpäin.

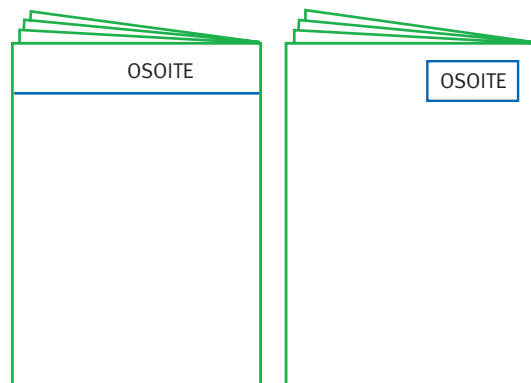
Sanomalehden muotoinen lähetyks

Sanomalehtien muotoisissa lähetyksissä osoi-
telipuke tai osoitepainatus laitetaan ETUSIVUN
vasempaan yläreunaan vaakasuoraan asen-
toon tai vasempaan marginaaliin pystysuo-
raan asentoon siten, että osoite on luettavissa
sisäänpäin.

Aikakauslehden muotoinen lähetyks

Osoitelipuke tai osoitepainatus laitetaan TAKA-
SIVUN yläreunaan tai oikeaan yläkulmaan vaa-
kasuoraan asentoon. Aikakauslehdissä osoite-
merkinnöille tulee varata mahdollisimman suu-
ri (vähintään 2,5 cm korkea) muista painomer-
kinnöistä vapaa alue takasivun yläreunaan. Tar-
peellisen alueen kokoon vaikuttaa ensisijaises-
ti osoitemerkintöjen pistekoko. Osoitemerkin-
nän tulee olla kokonaisuudessaan sille varatul-
la alueella lehden yläreunassa.

Osoitemerkintätavat aikakauslehden muotoisissa lähetyksissä

Lähetysten käsittely perustuu pääsääntöisesti ihmissilmin tehtyihin havaintoihin. Mitä suurempi merkkikoko, sitä helpommin lähetyksissä olevat tiedot ovat luettavissa.

Tällä hetkellä on mahdollista käyttää kolmea erilaista osoitemerkintätapaa: kolmi- tai kaksisarakkeinen malli sekä lipukemalli.

Kolmisarakkeinen malli:

Kustantajan tietoja Tilaajan nimi Täydennettiedot Täydennettiedot	Katuosoite 00100 Postitoimipaikka	Tuotetieto
--	---	-------------------

Kaksisarakkeinen malli:

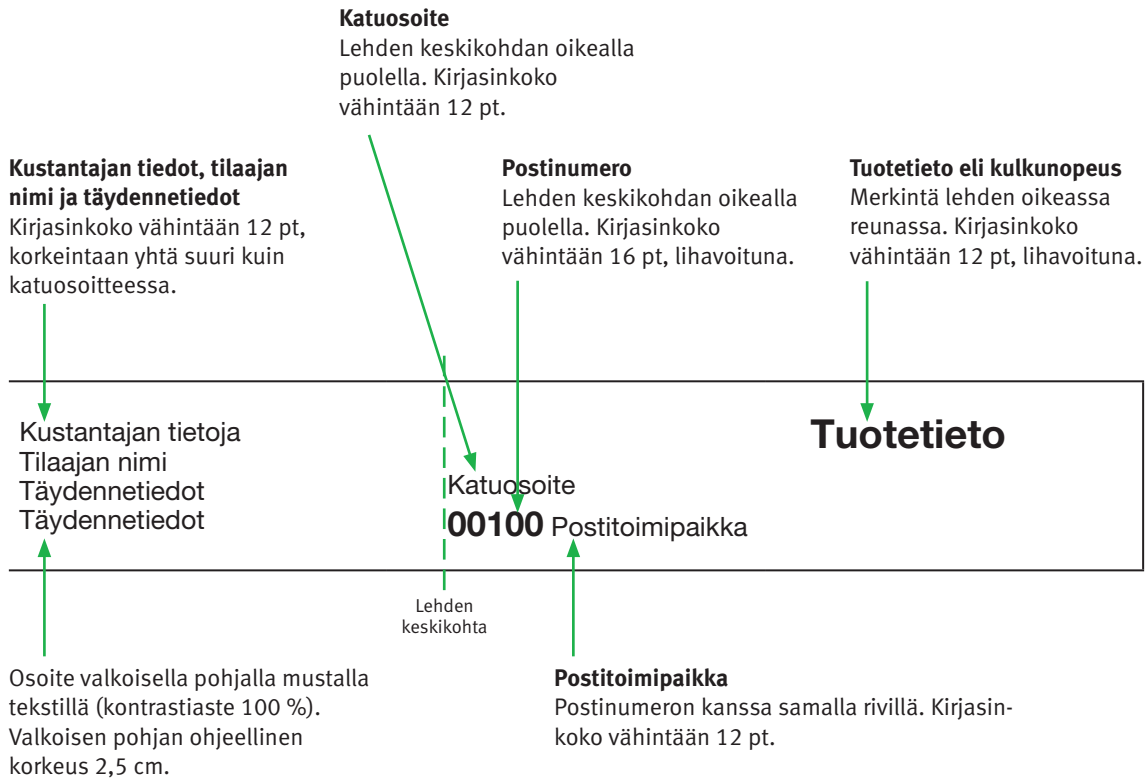
Kustantajan tietoja Tilaajan nimi Täydennettiedot Katuosoite 00100 Postitoimipaikka	Tuotetieto
--	-------------------

Lipukemalli:

Kustantajan tietoja Tilaajan nimi Täydennettiedot Katuosoite 00100 Postitoimipaikka

Osoitemalleissa on kasvatettu katuosoitteen kirjaskokoa sekä vakioitu osoitemerkintöjen paikat, jotta lajittelutyö helpottuisi. Osoite- ja tuotetietojen paikat sekä kirjaskoot osoitekentässä on määritetty. Muiden tietojen paik-

koja sen sijaan ei ole määritetty. Samat kirjaskokosuositukset pätevät sekä kaksisarakkeiseen malliin. Myös kaksisarakkeisessa mallissa osoitetiedot ovat heti lehden keskikohdan oikealla puolella.

Muut tiedot, kuten viivakoodit, Tiedotuspalvelun tunnukset tai painon ohjausmerkinnät, voidaan näin ollen sijoittaa osoitekenttään vapaasti yllä olevassa kuvassa esitetyt rajoitukset huomioon ottaen.

Kirjasinmerkit pitää tulostaa siten, että ne muodostavat yhtenäisiä merkkejä, vaikka osoite tulostettaisiin yksittäisten pisteiden avulla. Kolmi- ja kaksisarakkeisessa mallissa katuosoitteen ja postitoimipaikan tulee olla kirja-

sinkooltaan vähintään 12 pistettä. Kustantajan tiedot sekä tilaajan nimi ja täydennetiedot saavat olla kirjasinkooltaan korkeintaan yhtä suuria kuin katuosoite.

Postinumeron minimikirjasinkooksi on määritelty 16 pistettä lihavoituna. Tuotetiedon tulee olla kirjasinkooltaan vähintään 12 pistettä lihavoituna. Lipukemallissa kirjasinkoon tulisi olla 12 pistettä.

Osoitemerkinnät kirjekuorissa

Vastaanottajan osoitetiedot sijaitsevat kuoren osoitealueella tulostettuna joko kuoren päälle tai ikkunakuorta käytettäessä tulosteessa tai erillisessä osoitetarrassa osoitestandardin mukaisesti.

Lisätietoja Konelajiteltavien kirjelähetysten suunnitteluoppaasta.

Periaatteet

Itellassa on käytössä postinumeron sekä katu-
jen aakkos- ja numerojärjestykseen perustuva
lajitteluprosessi. Aakkoslajittelu tehostaa kir-
jeiden, lehtien ja markkinointilähetysten peril-

le toimitusta erissä, joiden lähetykset voidaan
kimputtaa postinumerokohtaisesti tai jakelutoi-
mipaikkakohtaisesti. Katso kohta Kimputusjär-
jestys s. 10.

ABC-järjestys

Ennen postiin jättöä lähetykset kimputetaan
nousevaan postinumerojärjestykseen ja järjes-
tetään postinumeron sisällä jakeluosoitteen
mukaiseen aakkosjärjestykseen seuraavasti:

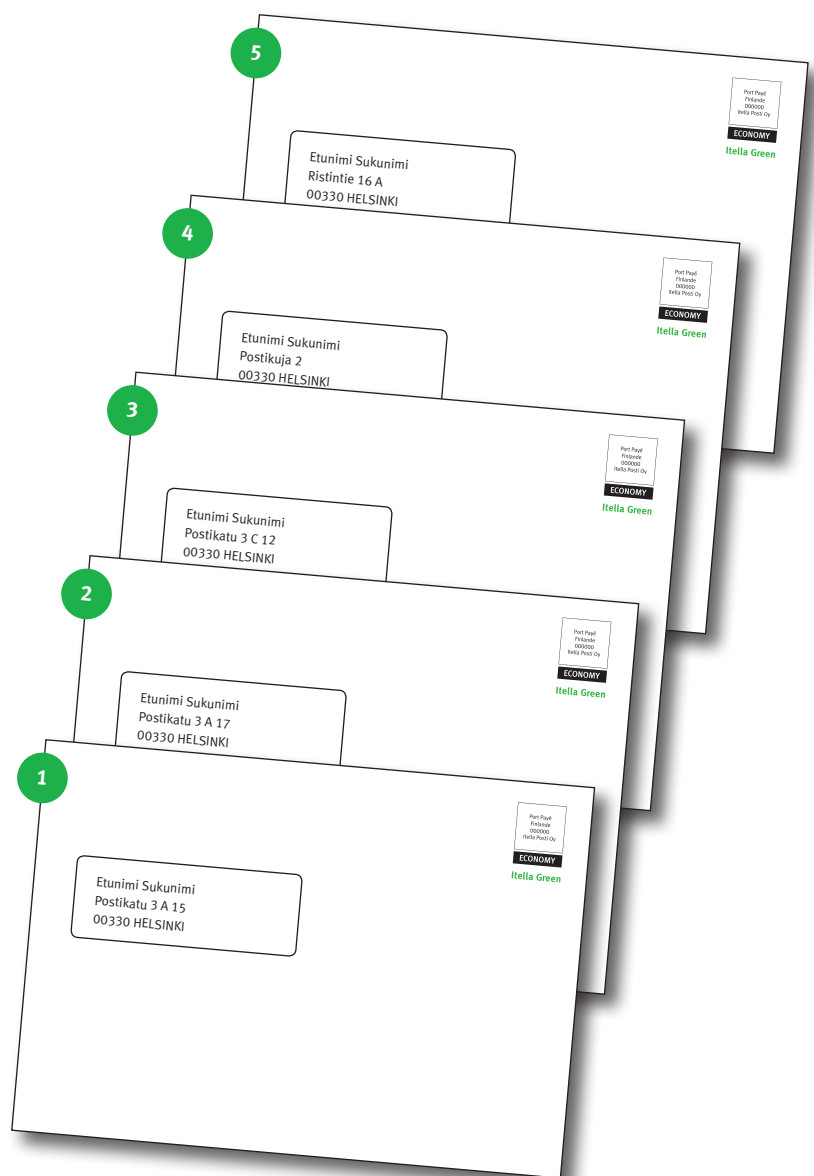
- Kadut nimen mukaan aakkosjärjestyksessä.
- Talon numerot nousevassa järjestyksessä.

- Porraskäytävän tunnisteen aakkosjärjestyksessä.
- Huoneistojen numerot nousevassa järjestyksessä.
- Postilokero-osoitteissa lokeron numeron mukaan nousevassa järjestyksessä.

Esimerkki

1. kimpun päällimmäinen lähetyks.

1	Etunimi Sukunimi Postikatu 3 A 15 00330 HELSINKI
2	Etunimi Sukunimi Postikatu 3 A 17 00330 HELSINKI
3	Etunimi Sukunimi Postikatu 3 C 12 00330 HELSINKI
4	Etunimi Sukunimi Postikuja 2 00330 HELSINKI
5	Etunimi Sukunimi Ristintie 16 A 00330 HELSINKI

Osoitteiden lyhentämissäännöt

Jos osoitteita joudutaan lyhentämään esimerkiksi osoiterekisterin kentän pienuuden vuoksi, lähetysten aakkosjärjestys säilyy, mikäli lyhentämisessä käytetään seuraavia ohjeistuksia (JHS 106)

- Talon numero ja huoneistotunniste tulee säilyttää kokonaisuena.
- Lyhentäminen ei saa sekoittaa aakkosjärjestystä. Mikäli yksittäistä lähiosoitetta joudutaan jollakin kadulla lyhentämään, tulee kaikissa saman kadun osoitteissa käyttää samaa lyhennystä kokonaismerkkimäärästä riippumatta, ellei aakkosjärjestystä pystytä muutoin varmistamaan.
- Ensisijaisesti tulee lyhentää katu, tie, kuja tai vastaava JHS 106:n mukaan

Suomen kielessä	Ruotsin kielessä
alue = al.	bostad = bst.
asunto = as.	brinken = br.
aukio = auk.	bygata(n) = bg.
kaari = kri	gata(n) = g.
katu = k.	gränd(en) = gr.
kerros = krs	led(en) = l.
kuja = kj.	park(en) = pk.
kylä = kl.	skvär(et) = skv.
penger = pgr	stig(en) = st.
polku = p.	strand(en) = str.
puistikko = pko	stråk(et) = sk.
puisto = ps.	sväng(en) = sv.
raitti = r.	torg(et) = tg.
ranta = rt.	väg(en) = v.
rinne = rn.	våning = vån.
taival = tvl	
tie = t.	
tori = tr.	
väylä = vlä	

- Jos seuraavat sanat ovat lähiosoitteessa erillisinä sanoina, ne voidaan lyhentää alla olevan ohjeen mukaisesti

Suomen kielessä	Ruotsin kielessä
Eteläinen = Et.	Norra = N.
Itäinen = It.	Östra = Ö.
Läntinen = Länt.	Södra = S.
Pohjoinen = Pohj.	Västra = V.

- Lyhentämistä käytettäessä on huolehdittava, että se ei sekoita aakkosjärjestystä.

Mikäli muunlainen lyhentäminen on tarpeen, se voidaan tehdä poistamalla merkkejä kadun nimen lopusta säilyttäen kadun, tien, kujan tai vastaavan JHS 106:n mukainen lyhenne. Lähiosoitteen jokaisesta yksittäisestä sanasta on säilytettävä kuitenkin ensimmäinen kirjain.

Esimerkki:

Juhana Herttuan puistokatu 152 D 39b

Lyhennys 1: JHS 106:n mukaan katu lyhennetään

→ **Juhana Herttuan puistok. 152 D 39b**

Lyhennys 2 (mikäli lyhennystarvetta edelleen on): poistetaan tarvittava määrä merkkejä kadun nimen lopusta säilyttäen kadun, tien, kujan tai vastaavan JHS 106:n mukainen lyhenne.

→ **Juhana Herttuan puisk. 152 D 39b**

Koska lähiosoitteen jokaisesta yksittäisestä sanasta on säilytettävä kuitenkin ensimmäinen kirjain, voi esimerkin puistokatu lyhentyä vain seuraavalla tavalla.

→ **Juhana Herttuan pk. 152 D 39b**

Periaatteet

Erälajittelun eli kimputuksen tarkoitus on vähentää lähetysten lajittelua yksitellen. Oikein kimputetut lähetysserät nopeuttavat lajittelua ja varmistavat palvelulupauksen toteutumista.

Kimputuksen edellytyksenä on, että lähetyserästä syntyy alla olevien määritysten mukaisesti postinumero- tai jakelutoimipaikkakimppuja (ns. suoria kimppuja).

Sellaiset lähetysserät, joista syntyy vain postinumeroalue- tai lajittelukeskuskimppuja (ns. avattavia kimppuja), postitetaan käsin- tai kone-lajiteltavina. (Lisätietoja Konelajiteltavien kirjälähetysten suunnitteluoppaasta.)

Kimpun vaatimukset

- Minimipaksuus on 2 cm.
- Maksimipaino on 10 kg.
- Korkeus ei yleensä saa ylittää kimpun lyhyemmän sivun leveyttä.
- Koneellisen lajittelun kestäviä.

Lisätietoja saa oppaasta Näin teet koneelliseen lajitteluun soveltuvan kimpun.

Kimputusta tehtäessä huomioidaan kaikki kimputustasot, poikkeuksena on vain jakelutoimipaikkakimppu, joka edellyttää erillistä sopimusta Itellan kanssa.

Mikäli jakelupalvelun tuote-ehtoissa ei ole määritelty toisin, aakkoskimputusta käytetään, kun lähetysserät ovat vähintään 10 000 lähetystä (lehdet ja isokokoiset kirjekuoret) tai vähintään 50 000 lähetystä (pienet ja ohuet kirjeet) ja osoitteet kattavat koko maan. Paikallisissa lähetysserissä muodostetaan vastaavia kimppuja pienemmistäkin kappalemääristä.

Kimputusjärjestys osoitteellisille lähetyksille

Postinumerokimppu

Postitusrekisteri järjestetään nousevaan postinumerojärjestykseen ja lähetykset kimputetaan postinumero kimppuihin. Postinumero kimppuun laitetaan vain yhden postinumeron alueelle osoitettuja lähetyskappaleita. Kimputus tehdään yllä olevia kimpun vaatimuksia noudattaen. Kimppu tehdään, kun postinumerolle osoitetuista lähetyksistä muodostuu vähintään 2 sentin paksuinen kimppu.

Jakelutoimipaikkakimppu*

Yhdestä jakelutoimipaikasta voidaan jakaa useiden postinumeroalueiden alueille osoitettuja lähetyskappaleita. Jakelutoimipaikkatietoja ylläpidetään Itellan kimputusrekisterissä.

Jakelutoimipaikkakimppuun saa laittaa vain ko. toimipaikasta jaettaville postinumerolle osoitettuja lähetyskappaleita. Lähetyksistä, joista ei muodostu postinumero kohtaisia kimppuja, tehdään oma kimppu jakelutoimipaikoittain.

Postinumeroaluekimppu

Lähetyksistä, joista ei muodostu postinumero- tai jakelutoimipaikkakimppuja, tehdään oma postinumeroalue kimppu. Postinumeroalue sisältää kaikki ne postinumerot, joiden kaksi ensimmäistä numeroa ovat samat.

Lajittelukeskuskimppu

Lähetyksistä, joista ei muodostu postinumeroalue kimppuja, tehdään oma lajittelukeskuskimppu. Lajittelukeskusalueet 01-prosessin lähetyksille löytyvät sivulta 17 ja 02-prosessin lähetyksille sivulta 18.

00–99-kimppu

Lopuista lähetyksistä, joista ei muodostu muita kimppuja, tehdään 00–99 kimppu. Nouseva postinumerojärjestys säilytetään tässäkin kimpussa.

* Edellyttää erillistä sopimusta Itellan kanssa.

Ohjausmerkinnät kimppulapussa

Kimppulapun tulee sisältää merkinnät tuote-, aakkoslaajittelu- ja ohjaustiedosta. Kimppulappua käytettäessä tulee kimpun alimmainen lähetys kääntää siten, etteivät osoitetiedot ole näkyvissä. Kimppulapun vähimmäiskoko on 90 x 130 mm. Kimppulappu on väriltään valkoinen, paitsi 01-/Priority-kulkunopeuden lähetyksissä, joissa kimppulappu on keltainen. Lähetyksissä tulee käyttää alla olevien kuvien mukaisia kimppulappuja. Minimikokosuositus fontille on 12 pistettä.

Postinumerokimppu:

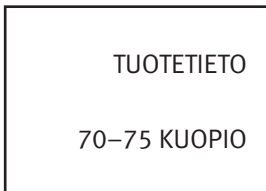
Jakelutoimipaikkakimppu:

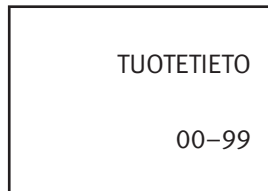
Postinumeroaluekimppu:

Lajittelukeskuskimppu:

00-99-kimppu:

Tuotetietojen merkintätavat kimpussa

Joukkokirje

Itella Green

**M Itella Posti Oy
Itella Green**

Priority

PRIORITY

Itella Green

Economy

ECONOMY

Itella Green

Press M

Itella Green

**M Itella Posti Oy
Itella Green**

Press X

Itella Green

**X Itella Posti Oy
Itella Green**

Merkinnät voivat olla vaihtoehtoisesti tekstinä. Minimikokosuositus fontille on 12 pistettä.

Itella Newspaper -lähetysten lähetysmerkinnät	Kulkunopeus	Tuotetieto
Itella Newspaper Pro 1	01	NP1 Itella Posti Oy
Itella Newspaper 1	01	N1 Itella Posti Oy
Itella Newspaper 2	02	N2 Itella Posti Oy
Aikakauslehtien Press Pro -lähetysten lähetysmerkinnät	Kulkunopeus	Tuotetieto
Itella Magazine Basic 1	01	M1 Itella Posti Oy
Itella Magazine Basic 2	02	M2 Itella Posti Oy
Itella Magazine Pro 1	01	MP1 Itella Posti Oy
Itella Magazine Pro 2	02	MP2 Itella Posti Oy

Ohjausmerkinnät aikakauslehden muotoisissa lähetyksissä

Kimput voidaan toimittaa ltelään myös ilman kimpplappuja, mikäli lähetyksessä käytetään ohessa esitettyjä osoite- ja ohjausmerkintöjä.

Mallissa esitetyistä osista ohjaustiedot tarvitaan vain kimppujen päällimmäisissä lehdissä. Mikäli osoitepuoli on näkyvissä myös kimpun alimmassa lähetyksessä, on ohjaustie-

dot merkittävä myös siihen. Ohjaustietojen tulee olla suuremmalla ja paksummalla kuin muiden osoitemerkintöjen. Tämä helpottaa kimppujen lajittelua erityisesti silloin, kun kimput on muovitettu.

Oikean sarakkeen postinumeron sekä ohjaustietojen tulee olla kirjasinkooltaan vähintään 12 pistettä lihavoituna.

Kustantajan tiedot, tilaajan nimi ja täydennetiedot

Kirjasinkoko vähintään 12 pt, korkeintaan yhtä suuri kuin katuosoitteessa.

Kustantajan tietoja
Tilaajan nimi
Täydennetiedot
Täydennetiedot

Osoite valkoisella pohjalla mustalla tekstillä (kontrastiaste 100 %). Valkoisen pohjan ohjeellinen korkeus 2,5 cm.

Katuosoite

Lehden keskikohdan oikealla puolella. Kirjasinkoko vähintään 12 pt.

Lehden keskiosa

Katuosoite
00100 Postitoimipaikka

Postinumero
Lehden keskikohdan oikealla puolella. Kirjasinkoko 16 pt, lihavoituna.

Tuotetieto, postinumero ja ohjaustiedot

Lehden oikeassa reunassa. Kirjasinkoko vähintään 12 pt, lihavoituna. HUOM! Ohjaustiedot tulostetaan ainakin kimpun päällimmäiseen lehteen, ei kuitenkaan postinumerokimppuun.

Tuotetieto
Postinumero
(Ohjaustiedot)

Postitoimipaikka
Postinumeron kanssa samalla rivillä. Kirjasinkoko vähintään 12 pt.

Postinumerokimppu

Eritasoisissa kimpuissa ohjaustiedot vaihtelevat, ks. alla olevat kuvat. Postinumerokimppuihin ei tulosteta erillistä ohjaustietoa.

Kolmisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija	Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670
---	---	-----------------------------------

Lehden keskikohta

Kaksisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670
--	-----------------------------------

Lehden oikea reuna

Jakelutoimipaikkakimppu

Kolmisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija	Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670 00660
---	---	---

Lehden keskikohta

Kaksisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670 00660
--	---

Lehden oikea reuna

Postinumeroaluekimppu

Kolmisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija	Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670 00
---	---	--

Lehden keskikohta

Kaksisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670 00
--	--

Lehden oikea reuna

Lajittelukeskuskimppu

Kolmisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija	Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670 00-14
---	---	---

Lehden keskikohta

Kaksisarakkeinen malli:

L7301502 Lasse Lehti erikoissuunnittelija Tavintie 6 C 3 00670 Helsinki	Tuotetieto 00670 00-14
--	---

Lehden oikea reuna

Muut kimppulaput

Osoitteettomien lähetysten kimppulappumallit

Lähettäjän tulee toimittaa lähetykset kimputettuna toimipaikkakohtaisesti 50, 100 tai 200 kappaleen kimppuihin, ellei toisin sovita.

Kimppulapun koko on vähintään puolet lähetysten suurimman sivun pinta-alasta, ei kuitenkaan pienempi kuin 90 x 130 mm. Lähettäjän tulee merkitä lähetysensä kuuluvien kimppujen kimppulappuihin seuraavat tiedot:

- Osoitepostinumero ja -toimipaikka
- Kimpussa olevien lähetysten lukumäärä/ osoitepostinumeroon tulevien lähetysten kokonaismäärä.
- Jakelupäivä (esim. 21.3.2011) tai jakelujako (esim. 4.–8.4.2011). Itella Ilmaislehti -lähetysten kimppulappuun merkitään jakelupäivä.
- Kun kysymyksessä on määräpäiväjakelu tai nopeutus, kimppulapun tulee olla keltainen, viikkojakelussa kimppulappu on valkoinen. Itella Ilmaislehti on aina yön yli -jakelunopeuden tuote.
- Valittu kohderyhmä tulee aina merkitä kimppulappuun.
- Lisätiedot -kohtaan merkitään jaettavat postinumerot.

IL Itella Posti Oy Itella Ilmaislehti	
OSOITEPOSTINUMERO: 00000 ITELLA	
TÄSSÄ KIMPUSSA, kpl XXX	OSOITEPOSTINUMEROON YHT. XXX
JAKELUPÄIVÄ PP.KK.VVVV	KOTITALOUDET JOISSA EI MAINOSKIELTOA
Tuotteen nimi ja tunnistetiedot:	
Lisätiedot:	

IK Itella Posti Oy Itella Kotisuora	
OSOITEPOSTINUMERO: 00000 ITELLA	
TÄSSÄ KIMPUSSA, kpl XXX	OSOITEPOSTINUMEROON YHT. XXX
JAKELUPÄIVÄ PP.KK.VVVV	KOHDERYHMÄ Taloudet
Tuotteen nimi ja tunnistetiedot:	
Lisätiedot:	

Priority- ja Economy-kirje, erälajiteltujen kimppulappumallit

Lähtäjän tulee toimittaa kirjelähetykset kimputusjärjestyksen mukaisesti kimputettuina (ks. Kimputusohjeet sivulla 10).

Kimppulapun minimikoko on puolet lähetyksen suurimman sivun pinta-alasta, kuitenkin

vähintään 90 x 130 mm. Lähtettä tulee valita kirjeen palvelutason mukainen kimppulappu:

- **Priority-kirjeellä keltainen**
- Economy-kirjeellä valkoinen

Kimppulähetysten kimppulappumallit

Kimppulähetysten avulla voi postittaa useita lähetyksiä vaivattomasti samalla kerralla yrityksen tai yhteisövastaanottajalle. Kimppun enimmäispaino on 10 kg. Kimppulähetykset jaetaan perusjakelussa vastaanottajilleen. Perille-

saamattomat kimput hävitetään toimipaikassa. Kimput palautetaan julkaisijalle maksua vastaan, mikäli siitä on julkaisijan kanssa sovittu (Tiedotuspalvelu).

Periaatteet

Lähetysten yksiköinnillä tarkoitetaan kimppujen lastaamista kuormalavoille, häkkeihin tai rullakoihin.

Valittavaan yksiköintitasoon vaikuttaa lähetettävän erän suuruus ja lähetysten koko. 01-kulkunopeuden lehdille on oma yksiköintitaso ja 02-kulkunopeuden tuotteille on kolme yksiköintitasoa. Erilaisista yksiköintitasoista

(perustasoja on kolme) voidaan sopia tuotanto-liitteessä tai Itellan ja postitus- ja painotalojen välisessä tuotantosopimuksessa.

Osoitteettoman lehden Yön yli -nopeuksissa tulee tehdä jakelutoimipaikkakohtainen kimputus ja yksiköinti. Kotisuoran nopeutus -lähetysten yksiköinti sovitaan aina erikseen Itellan kanssa.

Kuljetusyksiköiden pakkaaminen ja sidonta

Kuljetusrasitusten huomioiminen on tärkeää lähetystä kuljettaessa. Varsinkin kuormalavoja käytettäessä on lähetysten asianmukainen pakkaaminen syytä ottaa huomioon. Lähetys-

ten sitominen lavoihin kelmulla tai pannoilla täytyy tehdä huolella ja asianmukaisesti, jotta turhilta vahingoilta vältytään.

Painorajoitukset

Kuljetusyksiköiden käytössä huomioitava seuraavat painorajoitukset Suomen sisäisessä liikenteessä:

- Kertakäyttölava (100 x 120 cm) max. käyttöpaino on 1000 kg.
 - Lehtihäkki max. käyttöpaino on 1000 kg.
 - Rullakko max. käyttöpaino on 250 kg.
- Käyttöpaino = kuljetusyksikkö + sisältö

Yksiköintitaso 01-proessin lähetyksille

Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 00 – 02 (HKI POK) postinumeroalueet: 00, 01, 02	Ohjausmerkintä: JYVÄSKYLÄ 40 – 44 (JKL) postinumeroalueet: 40, 41, 42, 43, 44	Ohjausmerkintä: SEINÄJOKI 65 – 66 (SJK) postinumeroalueet: 65, 66	Ohjausmerkintä: OULU 90 – 93 (OU) postinumeroalueet: 90, 91, 92, 93
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 03 – 12 (HKI POK) postinumeroalueet: 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12	Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 45 – 47 (HKI POK) postinumeroalueet: 45, 46, 47	Ohjausmerkintä: SEINÄJOKI 67 – 69 (SJK) postinumeroalueet: 67, 68, 69	Ohjausmerkintä: OULU 94 – 95 (OU) postinumeroalueet: 94, 95
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 13 – 14 (HKI POK) postinumeroalueet: 13, 14	Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 48 – 49 (HKI POK) postinumeroalueet: 48, 49	Ohjausmerkintä: KUOPIO 70 – 75 (KUO) postinumeroalueet: 70, 71, 72, 73, 74, 75	Ohjausmerkintä: ROVANIEMI 96 (ROI) postinumeroalueet: 96
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 15 – 19 (HKI POK) postinumeroalueet: 15, 16, 17, 18, 19	Ohjausmerkintä: KUOPIO 50 – 52 (KUO) postinumeroalueet: 50, 51, 52	Ohjausmerkintä: KUOPIO 76 – 79 (KUO) postinumeroalueet: 76, 77, 78, 79	Ohjausmerkintä: ROVANIEMI 97 – 99 (ROI) postinumeroalueet: 97, 98, 99
Ohjausmerkintä: TURKU 20 – 25 (TKU) postinumeroalueet: 20, 21, 22, 23, 24, 25	Ohjausmerkintä: LAPPEENRANTA 53 – 56, 59 (LPR) postinumeroalueet: 53, 54, 55, 56, 59	Ohjausmerkintä: KUOPIO 80 – 83 (KUO) postinumeroalueet: 80, 81, 82, 83	
Ohjausmerkintä: TAMPERE 26 – 32 (TRE) postinumeroalueet: 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32	Ohjausmerkintä: KUOPIO 57 – 58 (KUO) postinumeroalueet: 57, 58	Ohjausmerkintä: OULU 84 – 86 (OU) postinumeroalueet: 84, 85, 86	
Ohjausmerkintä: TAMPERE 33 – 39 (TRE) postinumeroalueet: 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	Ohjausmerkintä: SEINÄJOKI 60 – 64 (SJK) postinumeroalueet: 60, 61, 62, 63, 64	Ohjausmerkintä: KAJAANI 87 – 89 (KJ) postinumeroalueet: 87, 88, 89	

Yksiköintitaso 1 (19 suuntaa) 02-prosessin lähetyksille

Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 00 – 14 (HKI POK) postinumeroalueet: 00,01,02,03,04,05,06, 07,08,09,10,11,12,13,14	Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 45 – 49 (HKI POK) postinumeroalueet: 45, 46, 47, 48, 49	Ohjausmerkintä: KUOPIO 80 – 83 (KUO) postinumeroalueet: 80, 81, 82, 83
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 15 – 19 (HKI POK) postinumeroalueet: 15, 16, 17, 18, 19	Ohjausmerkintä: KUOPIO 50 – 52 (KUO) postinumeroalueet: 50, 51, 52	Ohjausmerkintä: OULU 84 – 86 (OU) postinumeroalueet: 84, 85, 86
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 20 – 25 (HKI POK) postinumeroalueet: 20, 21, 22, 23, 24, 25	Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 53 – 56, 59 (HKI POK) postinumeroalueet: 53, 54, 55, 56, 59	Ohjausmerkintä: OULU 87 – 89 (OU) postinumeroalueet: 87, 88, 89
Ohjausmerkintä: TAMPERE 28 – 29 (TRE) postinumeroalueet: 28, 29	Ohjausmerkintä: KUOPIO 57 – 58 (KUO) postinumeroalueet: 57, 58	Ohjausmerkintä: OULU 90 – 93 (OU) postinumeroalueet: 90, 91, 92, 93
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 26 – 27, 30 – 32 (HKI POK) postinumeroalueet: 26, 27, 30, 31, 32	Ohjausmerkintä: TAMPERE 60 – 69 (TRE) postinumeroalueet: 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	Ohjausmerkintä: OULU 94 – 99 (OU) postinumeroalueet: 94, 95, 96, 97, 98, 99
Ohjausmerkintä: TAMPERE 33 – 39 (TRE) postinumeroalueet: 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	Ohjausmerkintä: KUOPIO 70 – 75 (KUO) postinumeroalueet: 70, 71, 72, 73, 74, 75	
Ohjausmerkintä: KUOPIO 40 – 44 (KUO) postinumeroalueet: 40, 41, 42, 43, 44	Ohjausmerkintä: KUOPIO 76 – 79 (KUO) postinumeroalueet: 76, 77, 78, 79	

1.2.2011 muuttuneet
kuljetusyksiköiden
ohjausmerkinnät

Yksiköintitaso 2 (10 suuntaa) 02-prosessin lähetyksille

Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 00 – 19 (HKI POK) postinumeroalueet: 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	Ohjausmerkintä: KUOPIO 40 – 44 (KUO) postinumeroalueet: 40, 41, 42, 43, 44	Ohjausmerkintä: KUOPIO 70 – 83 (KUO) postinumeroalueet: 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 20 – 25 (HKI POK) postinumeroalueet: 20, 21, 22, 23, 24, 25	Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 45 – 49, 53 – 56, 59 (HKI POK) postinumeroalueet: 45, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 55, 56, 59	Ohjausmerkintä: OULU 84 – 99 (OU) postinumeroalueet: 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99
Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 26 – 27, 30 – 32 (HKI POK) postinumeroalueet: 26, 27, 30, 31, 32	Ohjausmerkintä: KUOPIO 50 – 52, 57 – 58 (KUO) postinumeroalueet: 50, 51, 52, 57, 58	
Ohjausmerkintä: TAMPERE 28 – 29, 33 – 39 (TRE) postinumeroalueet: 28, 29, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	Ohjausmerkintä: TAMPERE 60 – 69 (TRE) postinumeroalueet: 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69	

Yksiköintitaso 3 (2 suuntaa tai 1 suunta) 02-prosessin lähetyksille

Ohjausmerkintä: HELSINKI POK 00 – 19	Ohjausmerkintä: 20 – 99	tai	Ohjausmerkintä: 00 – 99
--	-----------------------------------	-----	-----------------------------------

Kuljetusyksikön ohjauslaput

Kuljetusyksikkö varustetaan oheisen mallin mukaisella viivakoodillisella ohjauslapulla. Varrajärjestelmänä käytetään ns. blankolappua, johon tulee merkitä lähettäjän (postittajan) tiedot, lähetysjärjestyksen kulkunopeus ja käsittelyominaisuus, tieto aakkoslajittelusta sekä alue, jonne osoitettuja lähetyksiä yksikössä on. Ohjauslapun väri noudattaa kyseisen tuotteen kimpulapun väriä, kts sivut 11, 14 ja 15.

Sähköistä lähetyslistaa käytettäessä liitetään lähetysjärjestyksen joko sähköisen lähetyslistan lähete tai kopioidaan lähetyslistan numero viivakoodilliseen ohjauslappuun. **Lähetysjärjestykset ilmoitetaan lähetyslistalla (tilauksella) jokainen osoiteisto omalla rivillään. Tarkemmat ohjeet ovat lähetyslistan (tilauksen) täyttöohjeissa.**

Lisätietoja asiakaspalvelusta 0200 77000.

Ohjauslapun malli:

Joukkokirje	Lehtihäkki
02 Erälajiteltu ABC	ISA: 104218899
00-14	
	
HELSINKI POK 00230	
RCC2 Postittaja Oy, 00230 HELSINKI Lähettäjä ja postituspaikka	
Ei saa kopioida - Do not copy	
Ei saa kopioida - Do not copy	
Lähettäjä ja postituspaikka Postittaja Oy, 00230 HELSINKI Ohjaus	
HELSINKI POK 00230	
	
Sisältö BL00230023000-14LJ0080	
00-14	
02 Erälajiteltu ABC ISA: 104218899	
Joukkokirje	Lehtihäkki

Kimputtamaton lehti

Lehtien ulkomaiden vyöhykkeet ovat:

- Eurooppa EU
- Eurooppa ei EU
- muut maanosat.

Ulkomaille osoitetut lehdet tulee lähettää yksittäin päällystettynä/kääreistettynä. Päällyksessä tulee olla vastaanottajan ja lähettäjän osoitetietojen lisäksi oikeassa yläkulmassa maksumerkintä.

Julkaisijan (lehden) osoitetiedot

Merkitään päällyksen vasempaan yläkulmaan.

XLehti
Postitustie 5

00230 HELSINKI
FINLAND

PRIORITY
JX

Maksumerkintä ja lehden asiakasnumero

PORT PAYÉ
FINLANDE

88XXX
Itella Posti Oy

Vastaanottajan
osoitetiedot

Kulkunopeusmerkinnän tulee olla päällyksen yläreunassa keskellä.
PRIORITY
ECONOMY

Kulkunopeutta osoittavan merkinnän alle laitetaan lisäksi merkintä "JX", joka kertoo, että kyseessä on lehti.

Kimputettu lehti (Ruotsi)

Ruotsiin lähetettäessä lehdet voi kimputtaa omaan kimppuunsa, jolloin lehtiä ei tarvitse päällystää yksittäin, vaan edellä mainitut maksumerkinnät, kulkunopeutta sekä lähettäjän tietoja ilmaisevat merkinnät tehdään kimppuositelappuun (mallit edellä). Yhdessä kimppussa tulee olla vähintään kahdeksan lehteä. Li-

säksi kimppuositelappuun merkitään kohde-
maa Ruotsi. Jokaisen yksittäisen lehden osoitelipukkeesta tulee ilmetä lehden kulkunopeutta osoittava merkintä: "Priority" tai "Economy". Jokaisen lähetyksen osoitelipukkeeseen tai -painatukseen tai oikeaan yläkulmaan tulee lisäksi painaa maksumerkintä.

Ulkomaille postitettavien lähetysten yksiköinti

Koskee seuraavia tuotenumeroita:

1656 Kansainvälinen Economy-kirje

1659 Kansainvälinen Priority-kirje

6628 Priority-kirje lehtiraportin

6629 Economy-kirje lehtiraportin

Laatikot

Jos lähetysmäärä sen sallii, tulee ensisijaisesti tehdä suoria laatikoita palvelutason ja määrän mukaan mukaisesti. Laatikot tulee merkitä tuotenumeroilla, palvelutasolla ja vyöhykkeellä:

EU	EU-maat
EU2	EU:n ulkopuoliset Euroopan maat
MUU	Muut maat

Eri palvelutason lähetystyyppejä ei saa yksiköidä yhteen, esim. Priorityta ja Economya samaan laatikkoon. Eri lähetyseriin kuuluvia lähetystyyppejä ei saa yhdistää samaan laatikkoon. Lähetyslista viittaa vain yhteen lähetyseriin ja yhteen asiakasnumeroon, ja vastaanottotarkastus suoritetaan sen perusteella.

Lavat (kutistemuovissa tai rautapannoin tuettuna)

Jos laatikoita (vrt. yllä) lastataan lavoille, tulee lavan sisältää ainoastaan yhden lähetyserien lähetystyyppejä, ja mukana on oltava niihin liittyvä lähetyslista tai ohjauslappu. Jos eri lähetyserien lähetystyyppejä yhdistetään samalle lavalle, on laatikoihin merkittävä näkyvästi, mihin lähetyseriin niiden sisältö kuuluu.

Seuraavia ohjeita tulee noudattaa kimppujen lastaamisessa lavoille:

Jos lähetysmäärä sen sallii, tulee tehdä maakohtaisia ”sokeita” kimppuja (alimmaisen lähetystyypin takasivu ja päällimmäisen lähetystyypin takasivu ulospäin) palvelutason ja määrän mukaan, ja kimppuihin tulee merkitä nä-

kyvästi tuotenumero, palvelutaso ja kohdema. Muussa tapauksessa ja ylijäävälle osalle lähetystyyppejä kimputus tehdään tuotenumeron, palvelutason ja vyöhykkeen mukaan:

EU	EU-maat
EU2	EU:n ulkopuoliset Euroopan maat
MUU	Muut maat

Tässä tapauksessa (pienet määrät) kimppuihin merkitään tuotenumero, palvelutaso ja hintavyöhyke. Kimput avataan Itellan vastaanotossa, ja lähetykset lajitellaan kokoluokan ja kohdemaan mukaan.

Jos lähetysmäärä on erittäin pieni (yksittäisiä lähetystyyppejä), yhdistetään ne palvelutasoitain (Priority/Economy) kimpuiksi esim. kuminauhalla, asetetaan lavalle, häkkiin tai rullakkoon kootun erän päällimmäiseen laatikkoon päällimmäisiksi ja merkitään ”ULK”.

Eri palvelutason lähetystyyppejä ei kuitenkaan saa yksiköinnissä koskaan yhdistää, esim. Priorityta ja Economya samaan kimppuun tai samalle lavalle.

Eri lähetyseriin kuuluvia lähetystyyppejä ei saa koskaan yhdistää samaan kimppuun. Lähetyslista viittaa ainoastaan yhteen lähetyseriin ja asiakasnumeroon, ja vastaanottotarkastus tehdään sen perusteella.

Lisäpalvelulliset lähetykset (Maksikoko, kirjaaminen, postivakuuttaminen, Exprès-Pika) on aina yksiköitävä erilleen muista lähetystyypistä tai muuten niin että ne ovat selvästi yhtenä kokonaisuutena havaittavissa.

Ulkomaille osoitettuja lähetystyyppejä ei saa yhdistää irrallaan samoihin yksiköihin Suomeen osoitettujen lähetysten kanssa, vaan ne on toimitettava Itellaan joko erillisillä lavoilla tai vähintäänkin erillisissä laatikoissa tai erillisinä kimppuina/nippuina.

Esimerkkejä yksikkömerkinnöistä

(laatikkolappu, kimppulappu, lavatunniste)

a) Priority-kirje, kohdemaana Tanska

1659
PRIORITY
DENMARK

b) Economy-kirje lehtiraportin, sekayksikkö hintavyöhykkeen MUU maista

6629
ECONOMY
MUU

c) Priority-kirje lisäpalveluilla Maksikoko ja Kirjaaminen, kohdemaana Saksa

1659 (LP 5949, 5950)
PRIORITY
GERMANY

d) Economy-kirje, sekayksikkö hintavyöhykkeen EU maista

1656
ECONOMY
EU

HYÖDYLLISTÄ TIETOA

Konelajiteltavien kirjelähetysten suunnitteluopas

Näin teet koneelliseen lajitteluun sopivan kimpun

Lisätietoja:

- www.itella.fi
- asiakaspalvelusta **0200 77000** (pvm/mpm), ma–pe 8–18
- omalta yhteyshenkilöltäsi